

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

НАУКОВИЙ ВІСНИК

МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ
Засновано 1999 р.

№ 2 (61)
травень 2018

Внесено до Переліку фахових видань України
(наказ МОН України від 29.12.2014 р. № 1528)

Миколаїв
МНУ імені В. О. Сухомлинського
2018

УДК 37
ББК 74
Н 34

Рекомендовано до друку рішенням наукової ради
Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського
(протокол № 2 від 30 березня 2018 року)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Валерій БУДАК академік НАПН України, доктор технічних наук, професор, голова редакційної колегії;
Тетяна СТЕПАНОВА доктор педагогічних наук, професор, головний редактор;
Ірина КАРДАШ кандидат педагогічних наук, доцент, відповідальний секретар.

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Валерій БИКОВ доктор технічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України;
Володимир ГЛАДИШЕВ доктор педагогічних наук, професор Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського;
Микола ЄВТУХ доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, академік-секретар Відділення вищої освіти НАПН України;
Василь КРЕМЕНЬ Президент НАПН України, академік НАН України, дійсний член НАПН України, Президент Товариства «Знання» України;
Володимир ЛУГОВИЙ дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, перший віце-президент НАПН України;
Олександр ЛЯШЕНКО дійсний член НАПН України, доктор педагогічних наук, професор, академік-секретар Відділення загальної середньої освіти НАПН України;
Нелля НИЧКАЛО доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, академік-секретар Відділення педагогіки та психології професійної освіти НАПН України;
Олександра САВЧЕНКО головний науковий співробітник Інституту педагогіки НАПН України, радник президента НАПН України, дійсний член НАПН України;
Анатолій СИТЧЕНКО доктор педагогічних наук, професор Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського;
Ольга СУХОМЛИНСЬКА дійсний член Національної академії педагогічних наук України, доктор педагогічних наук, професор;
Олена ТРИФОНОВА доктор педагогічних наук, професор Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського;
Мухіддін ХАЙРУДДІНОВ доктор педагогічних наук, професор Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Інна БОГДАНОВА доктор педагогічних наук, професор (ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»);
Олена КОВШАР доктор педагогічних наук, доцент (Криворізький державний педагогічний університет).

Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Педагогічні науки : зб. наук. пр. / за ред. проф. Тетяни Степанової. — № 2 (61), травень 2018. — Миколаїв : МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2018. — 362 с.

ISSN 2518-7813

У збірнику наукових праць уміщено статті з актуальних проблем педагогічної науки. Зокрема, розглянуто питання теорії та методики навчання дисциплін освітніх галузей. Автори особливу увагу звертають на процес виховання та навчання, інноваційні технології в освіті, особливості формування компетентності, проблеми фахової підготовки фахівця тощо.

Видання адресовано науковцям, педагогам, учителям-методистам, студентам педагогічних спеціальностей.

УДК 37
ББК 74

ISSN 2518-7813

© Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського, 2018

ЗМІСТ

Марія АДОБОВСЬКА	Формування професійної компетенції майбутніх учителів географії засобами інформаційних технологій	9
Віра АНДРІЄВСЬКА	Наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі на сучасному етапі її модернізації.....	14
Оксана БАБ'ЮК	Відбір професійно орієнтованого матеріалу для навчання майбутніх фахівців сфери туризму монологу англійською мовою.....	19
Вікторія БАЛАКІРЄВА	Творчо-продуктивний етап підготовки майбутніх учителів до організації трудового навчання молодших школярів.....	24
Вікторія БОГДАН, Юлія НОСЕНКО	Модель використання хмарних сервісів Google в управлінні освітньою діяльністю закладу дошкільної освіти.....	29
Ірина БУЗЕНКО	Еколого-валеологічна компетентність у підготовці майбутнього вчителя	35
Тетяна БІЛЯВСЬКА	Формування мовної компетентності майбутніх учителів початкової школи в процесі професійної підготовки	40
ВАН КАН	Організаційно-накопичувальний етап формування емоційно-образного мислення студентів факультетів мистецтв педагогічних університетів	44
ВАН ЇСІН	Вокально-педагогічна ерудованість майбутнього вчителя музики: етапи формування.....	49
Оксана ВАСЮК, Євген ХОДОС	Діагностика готовності до професійної діяльності у майбутніх викладачів закладів вищої освіти.....	52
Ірина ГАВРАН	Аналіз проблеми формування творчої особистості студентів у галузі аудіовізуального мистецтва.....	57
Ірина ГАЛУЩАК	Наукові підходи до формування правової компетентності майбутніх економістів	63
Ігор ГЕВКО	Геоінформаційні системи і технології як інноваційні інструменти регіонального управління	68
Надія ГОЛУБИЦЬКА	Етнопедагогічна культура майбутніх учителів музичного мистецтва як система і цілісність	76
Олена ДРОЗД	Сімейні наративи Василя Сухомлинського.....	81
Лариса ДУДІКОВА	Обґрунтування педагогічних умов формування професійно-етичної компетентності майбутніх лікарів у медичних закладах вищої освіти на пізнавально-пошуковому етапі.....	85
Тетяна ЗОРОЧКІНА	Підготовка вчителів початкової школи у розвинених країнах Європейського Союзу	92
Ірина КАЗАНЖИ	Використання педагогіки партнерства у підготовці майбутніх фахівців для нової української школи.....	97
Олександра КАЗАНЖИ	Формування міжкультурної комунікативної компетентності майбутніх учителів початкових класів на заняттях з дитячої літератури	102
Ірина КАРДАШ	Формування творчих здібностей дітей старшого дошкільного віку в театральній діяльності.....	107

Олег КЕДІС, Антон ЛАДНИЙ, Анатолій ЛЕВЧЕНКО	Актуалізація змісту навчального процесу у відповідності з потребами соціуму і культурному середовищу.....	111
Алла КОЗИР	Креативний напрям підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва до продуктивної роботи з учнями	116
Микола КОЗЯР, ВАЛЕРІЙ КРІВЦОВ	Ілюстративний курс нарисної геометрії.....	120
Сергій КОНЮХОВ	Навчальні задачі з об'єктно-орієнтованого програмування як засіб формування професійної компетентності майбутніх інженерів-програмістів.....	126
Олександр КУЧАЙ, Тетяна КУЧАЙ, Орос ІЛЬДІКО	Вдосконалення освітнього процесу засобами мультимедійних технологій	132
Олена КІРДАН	Організаційні передумови розвитку вищої освіти в Україні у XVIII столітті.....	137
Ольга ЛЕБІДЬ	Змістовий компонент системи формування готовності майбутнього керівника загальноосвітнього навчального закладу до стратегічного управління в умовах магістратури	144
Олена ЛИСЕНКО	Застосування інноваційних технологій при підготовці професійних хореографів сучасного танцю.....	150
ЛЮ ЦЗІН	Формування когнітивно-рефлексивного компонента вокального слуху підлітків на оцінювально-конструктивному етапі експерименту	156
Тетяна ЛІСОВСЬКА	Ідеї В. Сухомлинського в музично-естетичній підготовці фахівців дошкільної освіти в умовах нової української школи	159
Ольга МАЙБА	Організація вокально-хорової діяльності у дошкільних освітніх закладах з урахуванням вікових та психологічних особливостей дітей старшого дошкільного віку.....	165
Яна МАЛИХІНА	Інформаційні технології в управлінні фінансами закладу вищої освіти як компонент взаємодії із зовнішнім середовищем.....	169
Валентина МАРУЦАК	Культура професійного мовлення студента як запорука успішності майбутнього педагога дошкільної та початкової освіти.....	173
Ірина МАРЦІНОВСЬКА	Характеристика посттравматичного стресового розладу у дітей та підлітків	178
Алла МЕДВЕДЄВА	До питання створення маски від відліку існування первісності до витоків сценічного мистецтва	184
Володимир МИКИТЮК	Канон шкільної лектури в педагогічних мемуарах Івана Франка.....	190
Оксана ОЛЕКСЮК	Методичні засади формування лідерських якостей у студентів університету.....	195
Марія ОЛІЯР	Технологія діалогічного навчання як засіб реалізації комунікативного підходу в початковій школі.....	200
Катерина ОСАДЧА	Аналіз тьюторських практик та досвіду підготовки тьюторів у Німеччині	206
Світлана ПАРШУК, Анастасія БОРДУНОВА, Анна ДМИТРЕНКО	Формування загальнокультурної грамотності учнів початкових класів засобами трудового навчання та образотворчого мистецтва	211
Лариса ПЕТРИЧЕНКО	Підготовка молодших спеціалістів у педагогічному закладі вищої освіти: досвід та інноваційні тенденції в контексті докорінного реформування системи освіти в Україні	214
Олена ПШЕНИЧНА	Зміст і методика впровадження педагогічних умов формування професійної готовності майбутніх офіцерів-прикордонників до застосування методів аналізу ризиків.....	220
Марія РАКОВСЬКА	Компонентна структура формування та розвитку аксіологічного потенціалу майбутніх учителів іноземної мови в університетах Польщі	226
Ольга РАССКАЗОВА	Моніторингово-діагностичні дослідження розвитку соціальності учнів у класному середовищі як умова успішного навчання дітей з особливими освітніми потребами у новій українській школі	232

Лілія РУСКУЛІС	Формування лінгвістичної компетентності майбутнього вчителя української мови: дослідно-експериментальна робота	239
Валерій САМОЙЛЕНКО, Валентина ГРИГОР'ЄВА	Дослідження умовних екстремумів функціоналів в Гільбертовому просторі в курсі математичного аналізу при підготовці майбутніх учителів-математиків	245
Наталія САРНОВСЬКА	Формування іншомовної комунікативної компетентності у майбутніх фахівців сфери туристичного бізнесу	251
Володимир СТАРОСТА	Методи інтерактивного навчання: сутність, класифікація	256
Ірина СІЧКО, Оксана ЯКОВЕЦЬ	Підготовка майбутнього вчителя загальноосвітньої школи I ступеня до формування екологічної компетентності учнів	262
Світлана ТЕСЛЕНКО	Проблема національно-патріотичного виховання дітей у педагогічній спадщині Г. Ващенко	266
Алла ТИМЧЕНКО	Організація проектної діяльності майбутніх учителів початкової школи у вищому навчальному закладі	271
Олена ТРИФОНОВА, Юлія БАРАНОВСЬКА	Формування фонетичної компетенції в дітей середнього дошкільного віку в художньо-мовленнєвій діяльності	276
У СІНМЕЙ	Діагностування готовності магістрантів вищих закладів педагогічної освіти України до інструментально-виконавської діяльності	282
Мухиддин ХАЙРУДДИНОВ	Современные модели воспитания в дошкольных учреждениях мира	287
Алла ХАРКІВСЬКА	Організація та контроль проходження практики майбутніми педагогами в закладах освіти	294
Ірина ХЛОПИК	Історія розвитку проблеми лінгвістики	300
Ірина ХОМ'ЮК	Зміст та структура курсу «Сучасні педагогічні технології у вищих навчальних закладах» для підготовки докторів філософії	304
Мирослава ЧАЙКА	Мок'юментарі як особливий «стиль» кіновиробництва	310
Юлія ЧЕРНЕЦЬКА	Зв'язок соціальних ризиків та життєвих перспектив реабілітованих наркозалежних	315
ЧЖУ ЧЖЕНЬ	Основні підходи до формування слухових уявлень майбутніх учителів музичного мистецтва	320
Лариса ЧИНЧЕВА	Поетапна методика формування диригентсько-хорової компетентності майбутнього вчителя музики у процесі педагогічної практики	323
Інна ШОРОБУРА	Теоретичні аспекти технології школи «Саммерхілл» О. С. Нілла	329
Тетяна ЯБЛОНСЬКА	Чинники саморозвитку студента в ракурсі реформування системи вищої освіти	333
Світлана ЯКИМЕНКО, Наталія ІВАНЕЦЬ	Умови формування уявлень в учнів початкової школи про багатогранність культур в Україні та світі загалом	338
Світлана ЯКИМЕНКО, Анастасія ТАРАСЮК	Особливості хореографічної діяльності як засобу гармонійного розвитку дітей 6–10 років у позашкільних закладах освіти	343
Юлія БАБАЯН	Діагностика мотиваційної готовності студентської молоді до захисту Вітчизни	347
Раїса ВДОВИЧЕНКО	Актуальні проблеми формування ціннісних орієнтацій особистості у науковій спадщині В. О. Сухомлинського	351
Дмитро КИСЛЕНКО	Професійна підготовка майбутніх фахівців з охоронної діяльності та безпеки: європейський досвід	356

CONTENTS

Adobovskaya M.	Formation of the professional competence of future teachers of geography by means of information technologies.....	9
Andrievska V.	ICTs at initial school at the modern stage of its modernization	14
Babiuk O.	Professional materials selection for teaching English monologue to prospective specialists in the field of tourism.....	19
Balakireva V.	Creative-productive stage of preparation of future teachers to the organization of labor study of young schools.....	24
Bohdan V., Nosenko Yu.	The model of using cloud services Google in educational activities management of the pre-school education institution	29
Buzenko I.	The essence of the ecological-valeological competence of the future teacher.....	35
Bilyavska T.	Formation of linguistic competence of future teachers of the elementary school in the professional training process.....	40
Wang Kan.	The organizational-accumulative stage of the formation of the emotional-figurative thinking of students of the faculties of the arts of pedagogical universities.....	44
Van Isin.	Vocal and pedagogical erudition of the future teacher of music: stages of formation	49
Vasiuk O., Khodos Ye.	Diagnostics of preparedness for professional activity in future lecturers of higher education institutions.....	52
Gavran I.	Analysis of the problem of the formation of the creative personality of students in the field of audiovisual art.....	57
Galushchak I.	Scientific approaches to the legal competence formation of future economists.....	63
Hevko I.	Geoinformation systems and technologies as innovative instruments of regional governance.....	68
Golubitskay N.	The ethnopedagogical culture of future teachers of musical art as a system and integrity.....	76
Drozd O.	Vasil Sukhomlynsky's family narratives.....	81
Dudikova L.	Argumentation of pedagogical conditions for the formation of future doctors' professional and ethical competence at higher medical educational institutions at the cognitive-search stage.....	85
Zorochkina T.	Primary school teachers training in the developed countries of the European Union	92
Kazanzy I.	Use of partnership pedagogy in training future specialists for a new Ukrainian school.....	97
Kazanzhy O.	Formation of a primary school future teachers' intercultural communicative competence at the child literature lessons	102
Kardash I.	Children of preschool age creative abilities formation in the process of theatre and stage activity	107
Kedis O., Ladnyi A., Levchenko A.	Actualizing the content of the educational process in compliance with the needs of the society and cultural environment	111
Kozyr A.	Creative direction of training future teachers of musical art for productive work with students.....	116
Koziar M., Krivtsov V.	Illustrative course of descriptive geometry.....	120
Koniukhov S.	Educational tasks on object-oriented programming as a means of forming a professional competence of future software engineers.....	126

Kuchai O., Kuchai T., Oros Ildiko.	Improving educational process by means of multimedia technologies	132
Kirdan O.	Organizational preconditions for the development of higher education in Ukraine in the 18th century	137
Lebed O.	Content component of the formation of readiness of the future head of the comprehensive institution to strategic management in the master's degree condition	144
Lysenko O.	Usage of innovative technologies while preparing professional choreographers of the contemporary dance	150
Liu Jing.	Formation of the cognitive-reflective component of vocal hearing of adolescents at the estimated constructive stage of the experiment.....	156
Lisovska T. V.	Sukhomlynskyi's ideas in musical-aesthetic training of preschool education specialists in the conditions of new ukrainian school.....	159
Maiba O.	Organization of vocal-choir activity in preschool educational centers with the care of age and psychological features of children of the age of primary age	165
Malykhina Ya.	Information technologies in financial management of institutions of higher education as a component of interaction with the external environment.....	169
Maruchak V.	Culture of professional speech of the student as a guarantee of success of the future teacher of preschool and primary education	173
Martsinovska I.	A characteristic of post-traumatic stress disorder in children and adolescents.....	178
Medvedeva A.	To the issue of creating a mask from the baseline of existence of primacy to the origins of stage act	184
Mykytyuk V.	Canon of the school lecture in the pedagogical memoirs of Ivan Franko	190
Oleksyuk O. Ye.	Methodological principles for forming the leadership qualities in university students	195
Oliiar M.	Technology of dialogue teaching as a means of implementing a communicative approach in elementary school	200
Osadcha K.	Analysis of tutorial practices and training experience of tutors in Germany	206
Parshuk S., Bordunova A., Dmytrenko A.	Formation of general cultural literacy of the future primary school teachers by means of labor education.....	211
Petrichenko L.	Preparation of junior specialists in pedagogical institutions of higher education: experience and innovation trends in the context of the fundamental reform of the education system in Ukraine	214
Pshenychna O.	The content and methodology of the introduction of pedagogical conditions for the formation of professional readiness of future border guard officers for risk analysis methods application.....	220
Rakovska M.	Component structure of the formation and development of the axiological potential of future teachers of a foreign language at universities in Poland	226
Rasskazova O.	Monitoring and diagnostic studies of students' social development in the classroom as a condition for the successful education of children with special educational needs in the new Ukrainian school	232
Ruskulis L. V.	Formation of the linguistic competence of the future ukrainian language teacher: research and experimental work.....	239
Samoilenko V., Hryhorieva V.	Investigation of conditional extremes of functionals in Hilbert space in the course of mathematical analysis in the preparation of future mathematics teachers.....	245
Sarnovska N.	Foreign language communicative competence formation of the future specialists in tourist business sphere.....	251
Starosta V.	Interactive learning methods: essence, classification	256
Sichko I., Yakovets O.	Preparing the future teacher general learning school and steps to forming the ecological competence of teachers.....	262

Teslenko S.	The national-patriotic education of children in the pedagogical heritage of G. Vashchenko	266
Tymchenko A.	Organization of the project activity of future teachers of the initial school in the higher educational institution	271
Tryfonova O., Baranovska Yu.	Children of the middle pre-school age phonetic competence formation in the process of artistic and speech activity	276
Y Sinmay.	Diagnosis of readiness of undergraduates of higher pedagogical educational institutions of Ukraine for instrumental-performing activities	282
Khayruddinov M.	Modern models of education in pre-school institutions of the world.....	287
Kharkovskaia A.	Organization and control of the practice of future teachers in educational institutions	294
Khlopyk I.	History of development of the problem of linguistics	300
Khomyuk I.	Content and structure of the course «Modern pedagogical technologies in higher educational institutions» for preparation of philosophy doctors.....	304
Chaika M.	Mockumentary as a special «style» of filmmaking	310
Chernetska Y.	The connection of rehabilitated drug-dependent people social risks and life perspectives	315
Zhu Zhen.	Basic approaches to the formation of auditory representations of future teachers of musical art.....	320
Chincheva L.	Phased method of forming the conductor-choral competence of the future music teacher in the process of pedagogical practice.....	323
Shorobura I.	Theoretical aspects of technology of A. S. Neill's school "Summerhill"	329
Yablonska T.	Factors of student's self-development in the context of the reforming of higher education system.....	333
Yakimenko S., Ivanets N.	Formation conditions of primary school pupils' ideas about the culture versatility in Ukraine and in the world in general	338
Yakimenko S., Tarasuk A.	Features of choreographic activity as a means of harmonious development of children 6–10 years in extracurricular education	343
Babaian Yu.	Diagnostic of motivational readiness student young people for defense of fatherland.....	347
Vdovychenko R.	The actual problems of individual's formation of value orientations in scientific heritage of V. Sukhomlynsky	351
Kyslenko D.	Professional training of future specialists in security activity and safety: European experience	356

УДК 378.147

Олександр КУЧАЙ

*доктор педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Національного університету біоресурсів і природокористування України,
м. Київ, Україна
e-mail: o.kuchai@gmail.com*

Тетяна КУЧАЙ

*доктор педагогічних наук, доцент кафедри психології і педагогіки
Закарпатського угорського інституту імені Ференца Ракоці II,
м. Берегово, Україна
e-mail: o.kuchai@gmail.com*

Орос Ільдико

*доктор філософії, ректор Закарпатського угорського інституту
імені Ференца Ракоці II, м. Берегово, Україна
e-mail: ildiko@kmf.uz.ua*

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗАСОБАМИ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У статті розглядаються мультимедійні технології як основний будівельний матеріал для всього суспільства. У сучасному світі постає необхідність підготовки учня до життя в мультимедійному середовищі. Цей процес потрібно розпочинати якомога раніше, тому що контакт дитини з медіа наявний практично з моменту її народження. Інтенсивний розвиток техніки в другій половині ХХ ст. спричинив появу низки нових мультимедіа: відео, супутникове телебачення, комп'ютери, світова мережа інтернет. ХХІ століття – це ера інформації й комунікації. Основним новим атрибутом є комп'ютер із доступом до інтернету, що вможливило комунікацію людини з усім світом.

Ключові слова: мультимедійні технології, освіта, навчальний заклад.

Стратегічним напрямом еволюції освітніх систем у сучасному суспільстві є інтелектуальний і моральний розвиток людини на основі залучення до різноманітної самостійної діяльності в різних галузях знань. Швидке оновлення знань, зокрема базових, у сфері технічних наук ставить перед вищою школою завдання підготовки фахівців, спроможних:

- адаптуватися до реалій, що швидко змінюються, самостійно набувати необхідні для успішної роботи знання й навички, застосовувати їх на практиці для виконання різноманітних завдань;
- критично мислити, уміти помічати проблеми, добирати раціональні шляхи їх розв'язання, використовуючи сучасні технології;
- грамотно працювати з інформацією, обробляти відомості, а також ефективно послуговуватися інформаційними ресурсами, зокрема світовими, для виконання поставлених завдань;
- уміти працювати в колективах, що об'єднують фахівців різних галузей знань.

Цей напрям розвитку визнаний головним у ході реформ освітніх систем у провідних країнах

світу – США, Великобританії, Канаді, Німеччині, Франції та ін. При цьому основне завдання процесу реформування полягає в підготовці кадрів, необхідних суспільству в потрібній кількості, за мінімальний час і витрати [1].

Проблема мультимедійних технологій в освіті висвітлена у працях В. Бикова, Р. Гуревича, В. Кременя, В. Лугового, Н. Морзе, С. Ніколаєнка, С. Сисоевої, І. Соколова, В. Пономаренка та ін.

Мета статті – розглянути мультимедійні технології як основний будівельний матеріал для вдосконалення освітнього процесу.

Сьогодні інформаційні технології широко застосовують у педагогіці як науці, а також безпосередньо в практиці педагогічного процесу. Найбільшу популярність вони здобули в таких видах діяльності, як дистанційне навчання, онлайнове навчання, допомога в системі управління освітою, розроблення програм і віртуальних підручників із різних предметів, пошук у мережі інформації для навчального процесу, комп'ютерне тестування знань учнів, створення електронних бібліотек, формування єдиного наукового електронного середовища, видання віртуальних журналів і газет на педагогічну тематику, проведення

телеконференцій, розширення міжнародного співробітництва у сфері інтернет-освіти.

Практична реалізація названих технологій у професійній підготовці майбутніх фахівців нерозривно зв'язана з використанням засобів телекомунікацій, що дають змогу в найбільш стислі терміни поширювати передові педагогічні технології, професійні знання в різних галузях, формувати в студентів комунікативні навички, уміння роботи з інформаційними джерелами. Перспективним напрямом є використання технології мультимедіа в навчальній діяльності для створення дизайну віртуального комп'ютерного середовища засобами відцифрування аудіовізуальної інформації. Технологія мультимедіа переконливо ілюструє практично будь-який відомий факт у галузі науки, техніки, мистецтва, допомагаючи оцінити та узагальнити відому картину, а часом науково передбачити шлях майбутнього розвитку навіть цілої галузі діяльності людини [2].

Мультимедійні технології слугують основним будівельним матеріалом для всього суспільства. У сучасному світі постає необхідність підготовки учня до життя в мультимедійному середовищі. Цей процес потрібно розпочинати якомога раніше, тому що контакт дитини з медіа наявний практично з моменту її народження.

Сьогоднішня вмотивовує необхідність підготовки вчителів усіх щаблів, зокрема початкової школи, до роботи у сфері мультимедійної освіти та інформаційних технологій. Формування компетенції з використання медіа стає важливим викликом, що прогнозує ознайомлення з широким контекстом цивілізаційних змін, ураховує історичні, суспільні, культурні, психологічні та політичні аспекти.

Учні використовують мультимедіатехнології як інструмент, що допомагає власному розвитку, формуванню вмінь послуговуватися комп'ютером у ході розв'язання проблем, підтримці графічної творчості, музичної чи навіть літературної та підготовці учня до використання камери або фотоапарату тощо [3].

Мета застосування мультимедійних технологій навчання у ВНЗ – підготовка студентів до повноцінної життєдіяльності в умовах інформаційного суспільства. Це спонукає до окреслення педагогічних завдань мультимедійних технологій навчання: інтенсифікація всіх рівнів навчально-виховного процесу, підвищення його ефективності та якості; реалізація соціального замовлення, спричиненого інформатизацією сучасного суспільства (підготовка фахівців у галузі інформатики та обчислювальної техніки; підготовка користувача засобів мультимедійних технологій); побудова відкритої системи освіти, що оптимізує дина-

міку траєкторії самоосвіти; системна інтеграція предметних галузей знань; розвиток творчого потенціалу студента, його здібностей до комунікативних дій; формування вмінь з організації та проведення експериментально-дослідницької діяльності; культури навчальної праці; розвиток і формування інформаційної культури студентів [4].

Використання мультимедійних засобів у відкритій і традиційній освіті прогнозує кілька основних методів реалізації педагогічної діяльності. Як правило, усі вони можуть бути розділені на два основні класи, згідно з принципами взаємодії учня з комп'ютерним засобом навчання. Окремі освітні продукти розробляють для управління процесом подання відомостей, отже, студентам пропонують лише пасивну роль одержувача інформації. Інші освітні засоби мультимедіа є інтерактивними, оскільки передбачають активну роль учня, який самостійно вибирає підрозділи в межах теми, визначаючи послідовність їх вивчення [2].

Інтенсивний розвиток техніки в другій половині ХХ ст. спричинив появу низки нових мультимедіа: відео, супутникове телебачення, комп'ютери, світова мережа інтернет. ХХІ століття – це ера інформації й комунікації. Основним новим атрибутом є комп'ютер із доступом до інтернету, що зможливує комунікацію людини з усім світом.

Дуже швидкий розвиток мультимедіа змінює світ, у якому ми живемо, і спонукає до наукової рефлексії потужності їхнього впливу. Мультимедіа не тлумачать лише як носіїв інформації та знання зі світом, це джерело цінності. Поширенням стає переконання, що ознайомлення з медіа та розуміння їх, а також уміння користуватися ними – це перепустка до активної участі в більшості сфер нашого життя.

Мультимедіа технології – органічний складник людського ритму життя, неліквідний компонент культури, ресурс комунікації, символ сучасності і трансформації, що суттєво змінює функціонування сучасного суспільства. Нині для людей важливо те, що представляють медіа, світ електронних мультимедіа втілює бачення дійсності.

Сучасна медійна цивілізація генерує нову модель суспільства, змінюючи все довкола, зокрема й школу. Кардинальних змін зазнала насамперед молодь, яка звертає значно менше, ніж раніше, уваги на друковані джерела інформації, не звикла до тривалого читання літератури й прослуховування довгих лекцій. Це так звана екранна генерація, вихована на телебаченні, відеокліпах, бойовиках і коротких повідомленнях. Молодь складно сприймає абстрактні поняття, якщо вони не представлені у формі моделей і картин. Покоління, виховане на візуальних медіа, має іншу структуру сприйняття, скорочену сферу зосередженості

уваги, що суттєво позначається на освітньому процесі та на популярній культурі [5].

Сьогодні практично неможливо знайти навчальну галузь, у якій не застосовують різноманітні мультимедійних навчальних засобів і мультимедійних навчальних посібників, енциклопедій, довідників тощо, кожен із яких є гіпермедіасистемою, що єднає тексти, фотографії, відеофрагменти, анімації тощо, зв'язані за змістом між собою [4].

На початку XXI століття розвиток комп'ютерних технологій дав підстави педагогам об'єднати текст, графічні малюнки, аудіо та відеоресурси в комп'ютерних програмах [6].

Згідно з традиційною навчальною сферою, роль викладача полягала в наданні змісту й інформації для студентів. Кілька десятиліть педагогі використовували різні види інструктивних технологій для передання відомостей студентам. Радіо, фільми, телебачення й відео – інструктивні носії, які були популярними раніше, потім їх використання не було ефективним.

Поява мультимедіа й ІКТ швидко модифікувала сценарій навчання, запровадивши інструктивні технології в освітніх установах, особливо у вищій освіті: використання викладачами мультимедійної, діалогової, багатосенсорної форми замість традиційного єдиного медіаформату (текст). Це гарантує викладачеві не лише засвоєння знань та інформації студентами більш ефективним способом, але й продуктивнішу їхню роботу.

Центр уваги в освіті нині зміщений із традиційного формату на інноваційний, де студенти постають активними суб'єктами й беруть участь у власному процесі навчання. Такі зміни спричинені впливом ІКТ, особливо мультимедійних технологій, на процес викладання й навчання. Мультимедійні технології спроможні трансформувати традиційні матеріали в мультимедійний контент, а отже, поліпшити навчання студентів. У цьому контексті є необхідність скорегувати підхід педагога до навчання, підготовки змісту й передання навчальних матеріалів відповідно до нових явищ.

Педагоги тлумачать мультимедіа як частину комбінації ресурсів, які включають медіаелементи, інструктивні системи й комп'ютерні системи. Мультимедіа змінюють світ, повідомлення та постачання, що оптимізує освіту [7].

У зв'язку з упровадженням технологій мультимедіа в освітню сферу зміст освіти зазнає вдосконалення в аспекті модернізації методології та критеріїв відбору змісту, що зумовлене передовсім необхідністю орієнтуватися в освітньому процесі не на отримання студентами суми знань, умінь і навичок, а на розвиток інтелектуального потенціалу студентів, на розвиток умінь самостійно здобувати знання в умовах активного викорис-

тання можливостей сучасних технологій інформаційної взаємодії, насамперед мультимедіа. Сучасні підходи у сфері формалізації знань, структуризації навчального матеріалу дають змогу ліквідувати найголовніше обмеження, що зумовлене переважанням інформації. На відміну від традиційного представлення навчального матеріалу у вигляді лінійних структур, сучасне гіпертекстове та гіпермедійне подання навчальної інформації сприяє збільшенню обсягу матеріалу, розширюючи як тематику, так і спектр його представлення, полегшуючи пошук, інтерпретацію, вибір аспекту. Окреслений напрям досліджень прогнозує переструктурування змісту відповідно до відмови від лінійних форм представлення навчального матеріалу.

Перспективним вважають розроблення й застосування творчих систем інтеграційного характеру, що використовують сучасні технології мультимедіа в процесі виконання комплексних педагогічних завдань. Технологія мультимедіа впливає на реалізацію можливостей ресурсів телекомунікаційних мереж як глобального середовища безперервної освіти. Сучасні підходи до використання web-технологій передбачають інформаційну взаємодію учасників освітнього процесу в різних режимах роботи Всесвітньої інформаційної мережі. Інтернет-технологія забезпечує сучасних користувачів усіма ресурсами глобальних телекомунікацій [96], допомагає організувати навчальну діяльність із використанням прикладних та інструментальних програмних засобів і систем. При цьому стає можливим користуватися в навчальному процесі інформаційним середовищем науки (бази даних, розподілене оброблення інформації й поширення наукової інформації на основі інтернет-технологій) і культури (електронні бібліотеки, віртуальні музеї та художні презентації, виставки). У зв'язку з цим запотребованим є обґрунтування науково-педагогічних засад створення й використання глобального інформаційного середовища неперервної освіти та глобального інформаційного середовища педагогічної науки на основі формування Єдиного освітнього простору (інформаційно-предметного середовища) [8].

Мультимедіа – необхідний елемент правильно організованого процесу навчання. Крім допомоги в навчанні, ці технології можуть самостійно організовувати освітній процес. Комп'ютером послуговуються в багатьох проєкціях навчання дітей і молоді, оскільки він володіє потужними ресурсами. За допомогою комп'ютера учні можуть редагувати шкільну газету або виконувати інші функції [9].

Технологія мультимедіа вдосконалює педагогічні технології, зокрема методи та організаційні форми навчання. Для цього напряму досліджень

характерне створення педагогічних технологій і методичних систем навчання, орієнтованих на формування вмінь провадити навчальну діяльність із використанням сучасних методів та засобів навчання, засобів інформаційної взаємодії й комунікації [10].

Заняття з використанням мультимедійних технологій дають змогу використовувати різні методи навчання, є гнучкими й ефективними, пропонують певні інструкції щодо застосування. Переваги використання мультимедійних технологій для викладачів очевидні, наприклад, у руслі посилення інтересу студентів, демонстрації матеріалу, без жодного ускладнення для викладачів.

Отже, використання мультимедійних технологій умотивовує нову парадигму в освітніх мето-

диках і стратегіях, що потребує нових форм навчання та інноваційних способів передання навчальних матеріалів студентам. Функціонування інтернету розширило можливості навчання в межах глобальної перспективи, дало студентам доступ до освітніх ресурсів та інформації в усьому світі. Вплив мультимедійних технологій на наше суспільство в цілому триває й досі повністю не використаний. Проте використання мультимедіа обмежене лише реалізацією педагогічних цілей навчання, причому ототожене з формуванням практичних умінь і навичок. Мультимедіа сприяють реалізації педагогічних цілей, інтегруючись у навчальний процес і взаємодіючи з такими його компонентами, як зміст, форми й методи навчання.

Список використаних джерел

1. Информационно-образовательная среда технического вуза: [Электронный ресурс]. – Режим доступа: – http://www.cnews.ru/reviews/free/edu/it_russia/institute.shtml
2. Стариков Д. А. Педагогические условия внедрения мультимедиа технологий в процесс обучения студентов ВУЗа : Дисс. ... на соискание уч. степени канд.пед. наук : спец. 13.00.04 / Стариков Дмитрий Александрович. – Нижний Новгород, 2009. – 197 с.
3. Janusz Morbitzer. Kompetencje nauczyciela przedszkola i klas I-III w zakresie edukacji medialnej i technologii informacyjnej // Kształcenie nauczycieli przedszkola i klas początkowych w okresie przemian edukacyjnych [Pod red. Bożeny Muchackiej i Krzysztofa Kraszewskiego]. – Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2004. – S. 180-193.
4. Бондаренко О. М. Дидактичні умови застосування мультимедійних технологій у процесі навчання педагогічних дисциплін студентів педагогічних університетів : Дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Бондаренко Олена Миколаївна. – Черкаси, 2010. – 205 с.
5. Dobrowolowicz Justyna. Współczesna szkoła wobec ekspansji mediów // Nauczanie początkowe. Kształcenie zintegrowane. – Rocznik XXXV (LVII). – NUMER 1. – ROK SZKOLNY 2011/2012. – Kielce. – S. 7-13.
6. Lai. S.L. Influence of audio-visual presentations on learning abstract Concepts // International Journal of Instructional Media. – 2000. – №27. – S. 199-206.
7. Mai Neo, Ken Neo Tse-Kian & Ahmad Rafi Mohamed Eshaq. Designing Interactive Multimedia Curricula to Enhance Teaching and Lear // International Journal of Instructional Media. – 2007. – №1. – P. 51-59.
8. Соловьев А. Б. Педагогические условия использования средств мультимедиа в совершенствовании образовательного процесса по дисциплине «гимнастика» в ВУЗе : Дис. ... на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 / Соловьев Анатолий Борисович. – Челябинск, 2010. – 167 с.
9. Płoszyński Zygmunt. Zastosowanie komputera w edukacji i wychowaniu // Edukacja. – Nr 2 (90). – Warszawa, 2005. – S. 94-102.
10. Петров П.К. Профессионально-педагогическая подготовка будущих специалистов физической культуры и спорта в условиях использования новых информационных технологий обучения // Совершенствование образовательного процесса и управление им: сборник научных трудов / под ред. В.П. Симонова. – М., 1999. – Вып. 3. – С. 144-145.

Reference

1. Informatsionno-obrazovatel'naya sreda tekhnicheskogo vuza [Information and educational environment of a technical college]: [Elektronniy resurs]. – Rezhim dostupu: – http://www.cnews.ru/reviews/free/edu/it_russia/institute.shtml
2. Starikov D. A. (2009) Pedagogicheskiye usloviya vnedreniya mul'timedia tekhnologiy v protsess obucheniya studentov VUZa [Pedagogical conditions for the introduction of multimedia technologies in the process of teaching students of the University]: Diss. ... na soiskaniye uch. stepeni kand.ped. nauk : spets. 13.00.04 / Starikov Dmitry Aleksandrovich. Nizhniy Novgorod, 197.
3. Janusz Morbitzer. (2004) Kompetencje nauczyciela przedszkola i klas I-III w zakresie edukacji medialnej i technologii informacyjnej. Kształcenie nauczycieli przedszkola i klas początkowych w okresie przemian edukacyjnych [Pod red. Bożeny Muchackiej i Krzysztofa Kraszewskiego]. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 180-193.
4. Bondarenko O. M. (2010) Dydaktychni umovy zastosuvannya multymediynykh tekhnolohiy u protsesi navchannya pedahohichnykh dystsyplin studentiv pedahohichnykh universytetiv [Didactic conditions of application of multimedia technologies in the process of teaching pedagogical disciplines of students of pedagogical universities] : Dys. ... na zdobuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk : spets. 13.00.04 / Bondarenko Olena Mykolayivna. Cherkasy, 205.
5. Dobrowolowicz Justyna. (2012) Współczesna szkoła wobec ekspansji mediów . *Nauczanie początkowe. Kształcenie zintegrowane. Rocznik XXXV (LVII). NUMER 1. ROK SZKOLNY 2011/2012. Kielce. 7-13.*
6. Lai. S.L. (2000) Influence of audio-visual presentations on learning abstract Concepts. *International Journal of Instructional Media*. №27. 199-206.
7. Mai Neo, Ken Neo Tse-Kian & Ahmad Rafi Mohamed Eshaq. (2007) Designing Interactive Multimedia Curricula to Enhance Teaching and Lear. *International Journal of Instructional Media*. №1. 51-59.

8. Solov'yev A. B. (2010) Pedagogicheskiye usloviya ispol'zovaniya sredstv mul'timedia v sovershenstvovanii obrazovatel'nogo protsessa po distsipline «gimnastika» v VUZe [Pedagogical conditions of using multimedia in the improvement of the educational process in the discipline of "gymnastics" in High School]: Dis. ... na zbuttya nauk. stupenya kand. ped. nauk : spets. 13.00.04 / Solov'yev Anatoliy Borisovich. Chelyabinsk, 167.
9. Płoszyński Zygmunt. (2005) Zastosowanie komputera w edukacji i wychowaniu. *Edukacja*. Nr 2 (90). Warszawa, 94-102.
10. Petrov P.K. (1999) Professional'no-pedagogicheskaya podgotovka budushchikh spetsialistov fizicheskoy kul'tury i sporta v usloviyakh ispol'zovaniya novykh informatsionnykh tekhnologiy obucheniya. *Sovershenstvovaniye obrazovatel'nogo protsessa i upravleniye im: sbornik nauchnykh trudov* / pod red. V.P. Simonova. M.Vyp. 3. 144-145.

Кучай А. В., Кучай Т. П., Орос Ильдик. Усовершенствования образовательного процесса средствами мультимедийных технологий

В статье рассматриваются мультимедийные технологии как основной строительный материал для всего общества. В современном мире возникает необходимость подготовки ученика к жизни в мультимедийном среде. Этот процесс нужно начинать как можно раньше, потому что контакт ребенка с медиа имеющийся практически с момента его рождения. Интенсивное развитие техники во второй половине XX в. вызвал появление ряда новых мультимедиа : видео, спутниковое телевидение, компьютеры, мировая сеть интернет. XXI век – это эра информации и коммуникации. Основным новым атрибутом является компьютер с доступом к интернету, что делает возможным коммуникацию человека со всем миром.

Ключевые слова: мультимедийные технологии, образование, учебное заведение.

Kuchai O., Kuchai T., Oros Ildiko. Improving educational process by means of multimedia technologies

The article discusses multimedia technology as the building material for the whole society. In today's world it is necessary to prepare students for life in a multimedia environment. This process should start as early as possible, because the child's exposure to media available almost from the moment of his birth. Intensive development of technology in the second half of XX century. caused the number of new media : video, satellite TV, computers, the global network Internet. XXI century – this era of information and communication. The main attribute of a new computer with internet access, making it possible to communicate with the world of man.

Key words: multimedia technology, education, education.

Стаття надійшла до редколегії 11.05.2018

Наукове видання

НАУКОВИЙ ВІСНИК

**МИКОЛАЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

№ 2 (61), травень 2018

Відповідальність за цитування та зміст статей несуть автори

Формат 60×84 1/8. Ум. друк. арк. 42,1.
Тираж 150 пр.

Свідоцтво про реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 21010-10810 ПР від 25.09.2014 р.

Адреса редакції та видавця:
Видавництво МНУ імені В. О. Сухомлинського
54030, м. Миколаїв, вул. Нікольська, 24
тел. (0512) 37-88-38, т/ф 37-88-15
e-mail: publish.mnu@i.ua

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи ДК № 3375 від 27.01.2009 р.